

Хмельницький національний університет
Факультет технологій і дизайну
Кафедра дизайну

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

перший (бакалаврський)

Освітній рівень

РОЗРОБЛЕННЯ СЕРІЇ КАЛЕНДАРІВ ПАТРІОТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Шифр і назва галузі знань

Спеціальність

022 Дизайн

Шифр і назва спеціальності

Шифр ДРДЗ. 2019013.01.05.ПЗ

Виконала: студентка 4 курсу, група ГДР-19-1

Підпис

Олена ЖУРАВСЬКА

Ініціали, прізвище

Керівник: кандидат техн. наук, доцент

Підпис

Ельвіра БАЗИЛЮК

Ініціали, прізвище

Нормоконтролер: кандидат техн. наук, доцент

Підпис

Лариса КРАСНЮК

Ініціали, прізвище

До захисту допускаю:

Зав. кафедри дизайну

Підпис

Ельвіра БАЗИЛЮК

Ініціали, прізвище

_____ 2023 р.

Хмельницький 2023

Хмельницький національний університет

(повне найменування навчального закладу)

Факультет технологій і дизайну

Кафедра дизайну

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва)

Спеціальність 022 Дизайн

(шифр і назва)

Освітня програма Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри дизайну

Ельвіра Базилюк

1 березня 2023 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

перший (бакалаврський)

Освітній рівень

Журавська Олена Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. 1. Тема проекту «Розроблення серії календарів патріотичної тематики»

Керівник проекту Базилюк Е.В., к.т.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом вищого навчального закладу від « 1 » 03 2023 р., № 5

2. Строк подання студентом закінченої роботи 14 червня 2023р.

3. Вихідні дані до роботи: серія календарів, тематика – патріотична, календарна сітка 2024 року

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Вступ; Розділ 1 – Обґрунтування вихідних даних до проектування календарів

Розділ 2 – Ретроспектива календарів

Розділ 3 – Творча розробка календарів патріотичної тематики

Висновки; Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

банер (розмір 150x200см)

АНОТАЦІЯ

До дипломної роботи освітнього рівня «бакалавр»
На тему: «Розроблення серії календарів патріотичної тематики»

Студента групи ГДР-19-1 Журавської О.О.

Керівник – к.т.н., доц. Базилюк Е.В.

Обсяг пояснювальної записки – 60 с., 52 рис., 3 додатки, 29 джерел посилання

Обсяг графічної частини – 1 банер 1500x2000 мм.

КАЛЕНДАР, СЕРІЯ КАЛЕНДАРІВ, ПЛАКАТНІ КАЛЕНДАРІ, КИШЕНЬКОВІ
КАЛЕНДАРІ, КАЛЕНДАР НЕСТАНДАРТНОЇ ФОРМИ

Розроблено серію календарів патріотичної тематики на 2024 р., які включають в себе три види: плакатні (6 календарів), кишенькові (3 календарі) і настільний календар нестандартної форми з ДВП. Проаналізовано вимоги до дизайну календарів, розглянуто ретроспективу їх розвитку, досліджено прототипи робіт інших дизайнерів. На основі проведеної роботи розроблено власний авторський дизайн серії календарів.

16.06.2023

(дата)

(підпис)

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1 Обґрунтування вихідних даних до проєктування календарів	7
1.1 Календар та основні його функції	7
1.2 Аналітичне дослідження вимог до дизайну календарів	13
1.3 Аналіз джерела творчості	15
2 Ретроспектива календарів.....	22
2.1 Історія ретроспективи дизайну календарів	22
2.2 Огляд робіт відомих художників-графіків і дизайнерів, які висвітлюють війну в Україні і незламність українців	32
2.3 Аналіз дизайну календарів на патріотичну тематику.....	37
3 Творча розробка календарів патріотичної тематики.....	45
3.1 Вибір та обґрунтування концепції для календарних видань	45
3.2 Розробка варіантів авторських ілюстрацій для календарних видань	47
3.3 Обґрунтування розробки головної ідеї макетів календарів	50
Висновки.....	56
Перелік джерел посилання	58
Додаток А	62
Додаток Б.....	63
Додаток В	69

ВСТУП

Актуальність теми. Незважаючи на те, що календарі використовувались протягом багатьох століть, вони продовжують мати значення і впливати на наше повсякденне життя. Календарі є незамінними інструментами для планування подій, зустрічей, дедлайнів і різних подій. Вони допомагають нам структурувати наш час, визначити пріоритети і уникнути забуття важливих подій. Крім того, календарі виконують функцію організації та координації робочих графіків, відпусток і важливих подій в колективі. Особливо у цифрову еру, коли ми маємо доступ до різноманітних електронних календарів і додатків, важливо розуміти, як правильно використовувати їх і як вони впливають на організацію нашого часу.

Патріотична тематика в дизайн об'єктах, зокрема в календарях, є важливою і актуальною під час війни, оскільки сприяє підтримці національної свідомості та підняття патріотичного духу серед громадян.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є розроблення серії календарів патріотичної тематики на 2024 рік, які будуть сприяти формуванню української самоідентичності та відображати вдячність і пошану тим, хто наближає перемогу України в російсько-українській війні.

У рамках поставленої мети будуть вирішені наступні завдання:

- вивчення календаря як об'єкта проектування та розуміння його функцій;
- аналіз вимог до дизайну календарів;
- дослідження еволюції дизайну календарів та виявлення нестандартних та креативних рішень;
- огляд відомих художників, які відомі роботами з патріотичної тематики;
- аналіз календарів-аналогів з патріотичною;
- формування концепції серії календарів, включаючи вибір теми, стилістики, кольорової палітри та композиції;
- Розроблення серії календарів на 2024 рік з авторським дизайном.

Методи дослідження. Для дослідження теоретичного та візуального матеріалу використовуються системно-історичні та порівняльно-історичні методи. Для вибору та стилізації головних композиційних елементів використовується метод композиційного аналізу. Цей метод дозволяє розглядати композицію твору як цілісний елемент і виявляти його ключові елементи, що допомагають розуміти зміст твору.

Засоби дослідження: комп'ютерні програми та графічні редактори: Adobe Photoshop, Adobe Indesign, Adobe Illustrator, CorelDRAW, Procreate та Microsoft Office Word;

Структура й обсяг роботи. Дипломна робота складається з пояснювальної записки та виробів у матеріалі.

Пояснювальна записка виконана на 60 сторінках друкованого тексту, містить 52 рисунків, 3 додатка та список використаних джерел з 29 найменувань.

Вироби в матеріалі – 3 види календарів: плакатний, кишеньковий, нестандартної форми. Графічна частина – 1 банер (розмір 1500x2000 мм.).

1 ОБГРУНТУВАННЯ ВИХІДНИХ ДАНИХ ДО ПРОЄКТУВАННЯ КАЛЕНДАРІВ

1.1 Календар та основні його функції

Календар - це система позначень, що використовується для організації і відстеження часу, яка складається з набору днів, тижнів, місяців та років [1].

В різні періоди часу термін «календар» мав різні трактування та значення. Зокрема, з латини «календар» (calendarium) означав «боргова книжка». Також «календар» це:

- система відліку днів і довших відрізків часу, що базується на двох періодичних астрономічних явищах: циклі зміни пір року, пов'язаних із обертанням Землі навколо Сонця, і зміні фаз Місяця [2];
- список днів усього року з поділом на тижні та місяці й позначенням свят ;
- періодичне довідкове видання з послідовним переліком днів, тижнів, місяців даного року, а також іншими відомостями різного характеру .

Календар може бути заснований на різних системах підрахунку часу, таких як сонячний, місячний або григоріанський календар. Це ритм, що являє собою вираження внутрішніх особливостей, якими одна культура відрізняється від іншої.

Природно, що ставлення до часу всередині окремо взятої культури позначається насамперед на календарі. Однак календар є не тільки ритмом часу, але й ритмічною пам'яттю людства. Найдавніші з календарів, такі як сонячний календар Стародавнього Єгипту або сонячно-місячний календар Вавилону з їх періодично повторюваними циклами релігійних свят, завжди переслідували мету — бути надійними хранителями пам'яті про те, що лежало в першооснові кожної з культур.

Функції календаря можуть включати:

- Визначення дати та часу - це найбільш важлива та очевидна функція;

- Організація подій (робочих зустрічей, зустрічі з лікарем, дні народження та інші події);
- Відстеження термінів (наприклад, термінів подання звітів або податкових декларацій);
- Відображення свят та святкових днів (позначення святкових днів та свят допомагає людям планувати відпустки та інші заходи);
- Розрахунок періодів (наприклад: менструального циклу або довжина вагітності);
- Керування часом (таймери та лічильники).

Календарі можуть мати різний вигляд, різні формати., можуть виготовлятися з різних матеріалів або бути електронними. На сьогоднішній день виділяють такі види друкованих календарів [3]:

- *Відривний календар* (рис.1.1). такі календарі розміщують найчастіше на стіну. Вони складаються з листів, кількість яких дорівнює кількості днів у році. При настанні кожного нового дня попередній лист календаря відривається, завдяки чому можна стежити за датою;

Рисунок 1.1 – Вигляд відривного календаря

- *Перекидний календар* (рис.1.2). Такі календарі найчастіше використовуються у побуті. Вони дозволяють моментально дізнатися поточну дату і складаються з декількох листів на пружині. Кожен лист перевертається при переході на новий місяць. Бувають різних форм та розмірів;

Рисунок 1.2 – Вигляд перекидного календаря

- *Настільний календар* (рис.1.3). Такий вид календаря створюється для того, щоб його було зручно поставити на робочий стіл. Настільний календар типу «хатинка» має блок, що складається з 6 або 12 аркушів. Як кріплення може використовуватися пружина. В такому форматі календар може відобразити день, тиждень, місяць. Календарі «пірамідки» мають 3 бічних сторони і одна з них відіграє роль підставки;

Рисунок 1.3 – Вигляд настільного календаря

- *Настінний календар* (рис.1.4). - не лише функціональний предмет, але й елемент декору. Він може розміщуватися як в житлових, так і промислових або офісних приміщеннях;

Рисунок 1.4 – Вигляд настінного календаря

- *Календар-плакат* (рис.1.5). Дизайн календаря даного типу є найбільш простим, а сама продукція – найдешевшим варіантом;

Рисунок 1.5 – Вигляд плаката-календаря

- *Квартальний календар* (рис.1.6). Містить 4 аркуші формату А4, відрізняється від інших видів календарів тим, що він дозволяє одночасно бачити три місяці: минулий, нинішній і наступний;

Рисунок 1.6 – Вигляд квартального календаря

- *Кишеньковий календар* (рис.1.7). Друк даного типу поліграфічної продукції характеризується невеликим форматом. Завдяки цьому виріб легко

поміщається в кишеню піджака або маленьку дамську сумочку. Також його використовують як візитку.

Рисунок 1.7 – Вигляд кишенькового календаря

- *Адвент-календар* (рис.1.8) - це спеціальний календар, що використовується для лічби днів до Різдва Христового. Зазвичай він складається з 24 або 25 віконців, кожне з яких приховує собою невеликий подарунок або солодощі. Кожен день у грудні, до Різдва Христового, діти відкривають одне віконце та отримують приємний сюрприз. Такий календар допомагає створити святковий настрій та зробити очікування Різдва Христового ще цікавішим.

Рисунок 1.8 – Вигляд адвент-календаря

Отже, в результаті аналізу літературних джерел встановлено що календар крім підрахунку часу допомагає орієнтуватися в часі, планувати події, відстежувати свята, а також пам'ятати важливі дати. В повсякденному житті використовують різні види календарів: перекидні, відривні, стінні, настільні, плакатні, кишенькові, квартальні, адвент-календарі.

1.2 Аналітичне дослідження вимог до дизайну календарів

Вимоги до дизайну календаря можуть варіюватись залежно від його призначення та цільової аудиторії. Однак, основні вимоги до дизайну календаря включають:

- *читабельність*: текст та числа повинні бути легко читабельними. Розміри шрифту, контрастність кольорів та розміщення елементів повинні забезпечувати зручне сприйняття інформації;

- *функціональність*: календар може включати такі елементи, як дні тижня, дати свята інші важливі події. Він також може мати достатньо місця для записів користувача;

- *естетика*: дизайн календаря повинен бути привабливим та гармонійним. Він може використовувати візуальні елементи, такі як фотографії, ілюстрації або графічні ефекти, що додають краси та цікавості до календаря;

- *логічна організація*: елементи календаря повинні бути логічно розташовані та легко розпізнавані. Наприклад, дні тижня та дати можуть бути відображені у вигляді сітки або стовпчиків, що допомагає швидко зорієнтуватись у часі;

- *відповідність бренду або тематиці*: у різних корпоративних календарів або календарів із спеціальною тематикою важливо, щоб дизайн відповідав бренду або темі, використовуючи відповідні кольори, шрифти та стилістичні елементи включаючи логотипи;

- *інноваційність та креативність*: унікальність та оригінальність в дизайні календаря можуть привернути увагу користувачів та зробити його таким, який буде краще запам'ятовуватися;

- *відповідність технічним вимогам*: календар повинен бути придатним для друку та має відповідати технічним вимогам формату та роздільної здатності.

Ці вимоги можуть бути розширені або змінені залежно від конкретних потреб та цілей проекту.

У сучасному світі, коли календарні стали необхідною складовою людського життя, виробництво календарів постійно вдосконалюється. Проте, при розробці дизайну календаря необхідно пам'ятати, що привабливий зовнішній вигляд сам по собі недостатній. Необхідно брати до уваги важливість правильного вибору матеріалів. Для друкованих календарів важливо використовувати високоякісний папір, що забезпечує чіткий друк та тривалість використання. Також потрібно враховувати додаткові матеріали, які можуть бути використані, наприклад, металеві обкладинки або пластикові підставки. Також існують різні методи друку, такі як офсетний друк, цифровий друк або шовкографія. Вибір методу залежить від тиражу, бюджету та потреб замовника [4]. Важливо при розробці макета враховувати вимоги типографії:

- розміри і формати макетів календаря повинен відповідати встановленому розміру та формату, які будуть використовуватися для друку;
- файл повинен мати достатню роздільну здатність для друку, це забезпечить якісний візуальний вигляд продукту (зазвичай 300dpi);
- макет повинен бути налаштований у потрібний кольоровий простір для друку. зазвичай використовується кольоровий простір СМҮК, оскільки він краще підходить для друку на папері;
- макет повинен мати безпеку обрізу, що означає, що важливі елементи, такі як текст і графіка, не повинні розташовуватись занадто близько до країв макету, оскільки під час обрізання може відбуватись незначне зміщення;

- якщо у макеті використовуються фотографії або графіка, вони повинні бути високої якості і відповідати потрібним розмірам та роздільній здатності;
- макет календаря повинен відповідати бренду або тематиці, зокрема використанню логотипу, кольорів, шрифтів та інших елементів, які відображають стиль та ідентичність бренду або тематики календаря.

Перед передачею макету до друкарні, варто уточнити їхні технічні вимоги щодо формату файлу, кольорового простору, обрізу та інших деталей, щоб забезпечити належний друк та виготовлення календаря. Календарі можуть бути ефективними засобами реклами для брендів та організацій. Вони можуть служити як подарунками або рекламними матеріалами, що сприяють підвищенню уваги до бренду та підтримці лояльності клієнтів.

Після друку важливо провести контроль якості, щоб переконатися, що календарі відповідають усім вимогам і мають бездоганний вигляд. Враховуючи ці вимоги та звертаючи увагу на специфічні потреби замовника та друкарні, можна підготувати макети, які будуть готові для друку та виготовлення календарів з високою якістю і точністю.

1.3 Аналіз джерела творчості

Для створення серії календарів на патріотичну тематику обрано джерело творчості незламність українців та єдність українського народу в російсько-українській війні. Рятувальники, волонтери, біженці, військові та боротьба українського народу проти загарбників їх сміливість та згуртованість. Патріотичний духу людей і впевненості в перемогу надихає відобразити це в дизайні об'єктів, які нас оточують.

Російсько-українська війна [5] — це пряме й опосередковане застосування збройної сили Російською Федерацією проти суверенітету і територіальної цілісності України. Відкрита російська збройна агресія проти України розпочалася 2014 року: спочатку російське збройне вторгнення в Крим у лютому-березні 2014

року (з подальшим початком тимчасової окупації півострова Росією 20 лютого 2014); війна на сході України (на Донбасі) з квітня 2014 року, яка розпочалася зі створення під прикриттям «народних» виступів спецслужбами РФ терористичних так званих Донецької і Луганської «народних республік» та тривала до початку широкомасштабного вторгнення; широкомасштабне вторгнення Росії в Україну з 24 лютого 2022 року, яке розпочалося після тривалого військового нарощування та визнання Росією своїх маріонеткових утворень ДНР та ЛНР як незалежних держав.

Збройні сили України (рис.1.9) [6] — це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладені завдання з оборони України, захист її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності. Це сильні, дисципліновані та професійні люди, які віддають своє життя за захист своєї країни та своїх співгромадян. Під час війни військові виконують складні завдання, що вимагає від них не тільки фізичної, але й психологічної міцності.

Українські військові здійснюють операції зі звільнення зайнятих територій, здійснюють контрнаступи на підступах до міст та населених пунктів, а також відбивають атаки ворога. Вони виконують свої обов'язки з професійністю та відданістю своїй країні, нерідко ставлячи під загрозу своє життя.

Українські військові отримували підтримку від українських волонтерів, які забезпечували їх необхідними речовими та моральними ресурсами. За співпраці військових та волонтерів, вдалося забезпечити підтримку та допомогу на передовій, зокрема забезпеченням зброї, бронезилетів, медичної апаратури та іншого обладнання.

Українські військові продовжують захищати країну та відстоювати її територіальну цілісність. Вони заслуговують на повагу та вдячність за свої жертви та відданість своїй країні. вимагає від них не тільки фізичної, але й психологічної міцності.

Рисунок 1.9 – Збройні сили України [7]

Українські рятувальники (рис.1.10) також справжні герої. День і ніч вони самовіддано рятують людей і тварин від небезпеки. Рятувальники є людьми, які знаходяться на передовій у боротьбі з небезпекою та здійснюють рятувальні операції в надзвичайних ситуаціях, таких як пожежі, повені, обвали будівель, аварії на дорозі, та інші небезпечні події. Рятувальники України є справжніми героями, які ризикують своїм життям, щоб захистити життя та майно інших людей.

Рисунок 1.10 – Українські рятувальники Запоріжжя/Україна 02.03.2023 [8]

Українське метро (рис.1.11) – це тепер набагато більше, ніж засіб пересування. Це бомбосховище, коворкінг, івент-хол, а часто й дім, де ти спиш, їси та проводиш час з коханими в очікуванні закінчення небезпеки. Українське метро, зокрема метрополітени Києва, Харкова та Дніпра, було використане як бункер та укриття під час війни.

Під час загострення конфлікту та обстрілів з боку бойовиків, метрополітени були використані як укриття для мешканців прилеглих районів. Наприклад, в Києві було створено спеціальні сховища на станціях метро, куди можна було звернутися для отримання допомоги та притулку.

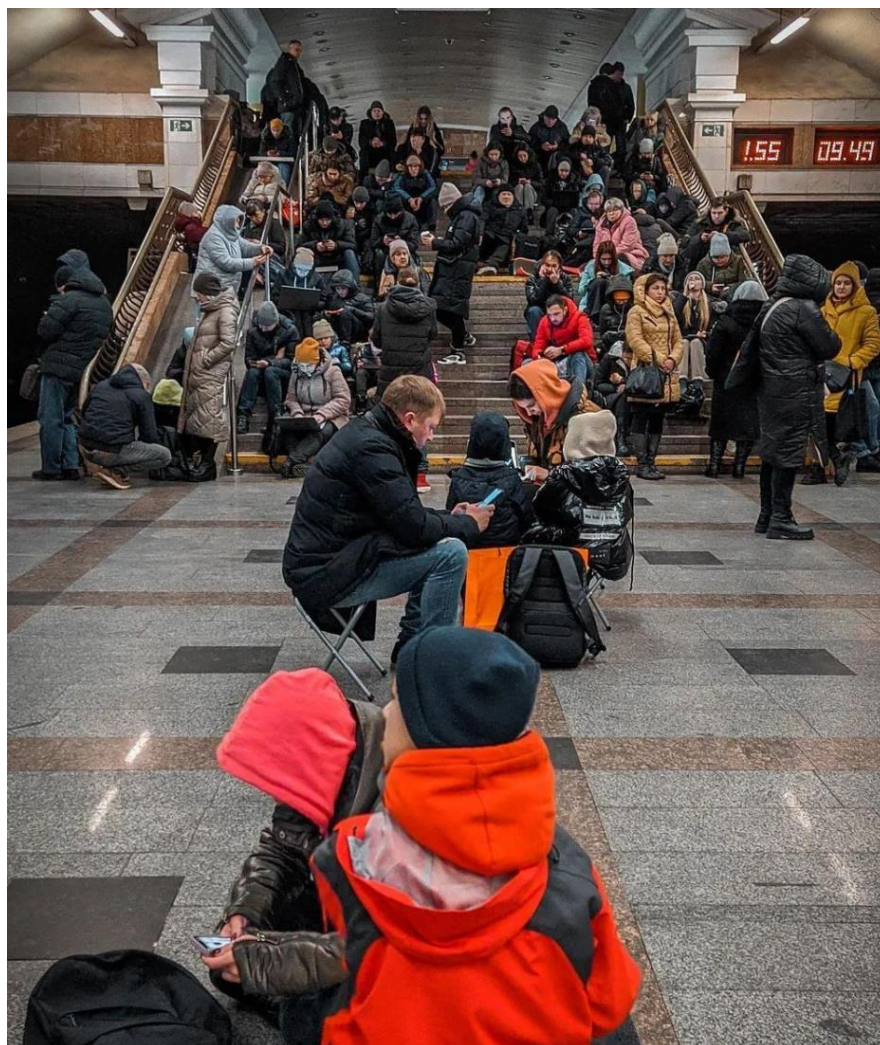

Рисунок 1.11 – Київське метро під час повітряної тривоги [9]

Під час війни *волонтери* стали невід'ємною складовою підтримки українських військ та місцевого населення. Волонтерський рух в Україні значно розширився та став надзвичайно активним. Волонтери допомагали українській армії та добровольчим батальйонам, забезпечували поранених медичним обладнанням та ліками, збирали гроші на придбання бронезилетів та іншого необхідного спорядження. Крім цього, волонтери здійснювали роботу з підтримки внутрішньо переміщених осіб та мирних жителів, які постраждали від війни. Вони забезпечували гуманітарну допомогу, продукти харчування, одяг, та інші необхідні речі. Також волонтери виконували функції розвідки, збирали та аналізували інформацію про рухи бойовиків та збройних формувань противника, зокрема за допомогою супутникового зображення та інших сучасних технологій [10].

Волонтери стали невід'ємною складовою успіху української армії та допомогли врятувати безліч життів українських військових та цивільних осіб. Волонтери продовжують працювати над відновленням територій, які постраждали від війни, та підтримувати українську армію (рис.1.12).

Рисунок 1.12 – Волонтери [11]

Викликають захоплення українські волонтери та фонди, які найбільше допомагають країні під час війни [12] :

- Фонд "Повернись живим"
- Благодійний фонд Сергія Притули
- Фонд Razom for Ukraine
- Ігор Лаченков
- Благодійна платформа UNITED24
- Благодійний фонд Київська школа економіки (KSE Foundation)
- Nova Ukraine
- Фонд КОЛО

- Армія SOS
- United Help Ukraine

Патріотична тема надзвичайно актуальна зараз, під час російсько-української війни, тому важливо розробити календарі на найближчий час, 2024 рік.

Отже, незламність українців в єдиній боротьбі проти загарбників виступає джерелом творчості для розробки дизайну календарів на патріотичну тематику. Військові, рятувальники, волонтери, благодійні фонди і пересічні українці, які докладають зусилля до перемоги – головні герої в дизайні календарів на 2024 рік. Обране джерело творчості сприятиме не лише підвищенню самооцінки українців, формуванню власної української ідентичності, а може стати подякою і виявленням пошани всім, хто наближає нашу Перемогу.

Таким чином, календарі є важливими інструментами для організації часу та планування подій: вони дозволяють відстежувати дати, заплановані події, визначати терміни та термінові завдання. Календарі можуть мати різні формати, вибір якого залежить від призначення календаря та індивідуальних потреб користувача. В повсякденному житті використовують різні види календарів: перекидні, відривні, стінні, настільні, плакатні, кишенькові, квартальні, адвент-календарі. Розробка календаря вимагає уваги до деталей, таких як дизайн, кольори, шрифти та ілюстрації.

В залежності від призначення до календарів висувають такі вимоги: читабельність тексту, функціональність, естетика, логічна організація, відповідність бренду та/або тематиці, інноваційність, креативність та відповідність технічним вимогам. Технічні вимоги висуваються виробником і зазвичай включають: відповідність розмірів і форматів, роздільна здатність 300dpi, кольоровий простір СМУК, наявні поля під обрізку, висока якість фотографій та ілюстрацій, за вимогою замовника дотримання корпоративного (фірмового) стилю.

Джерелом творчості для проектування календарів на патріотичну тематику обрано незламність і героїзм українського народу. Розроблені календарі на 2024 рік міститимуть зображення сучасних героїв, які боронять незалежність нашої країни.

2 РЕТРОСПЕКТИВА КАЛЕНДАРІВ

2.1 Історія ретроспективи дизайну календарів

Історія ретроспективи календарів охоплює тисячоліття розвитку людської цивілізації. Від самого початку існування людства люди відчували потребу відстежувати час і організовувати своє життя відповідно до циклів природи, сезонів та соціальних подій [13].

Первинні форми календарів можна відстежити до давніх цивілізацій, таких як самаряни, єгиптяни, месопотамці та інші. Вони використовували астрономічні спостереження та математичні принципи для створення своїх календарів. Наприклад, єгипетський календар базувався на руху сонця та природних феноменах, таких як повінь Нілу. Месопотамські календарі використовували місячні цикли.

Римський календар (рис.2.1) — це спочатку десятимісячний календар, який існував з початку заснування Риму до падіння Римської імперії. Календар побудований на основі місячного календаря. Як і їхні сусіди греки, давні римляни визначали початок своїх робіт за сходом і заходом окремих зірок і їхніх груп, тобто вони пов'язували свій календар з річною зміною вигляду зоряного неба. Ледве чи не головним 'орієнтиром' при цьому був схід і захід (ранковий і вечірній) зоряного скупчення Плеяди, що в Римі іменувалося Вергіліями [14].

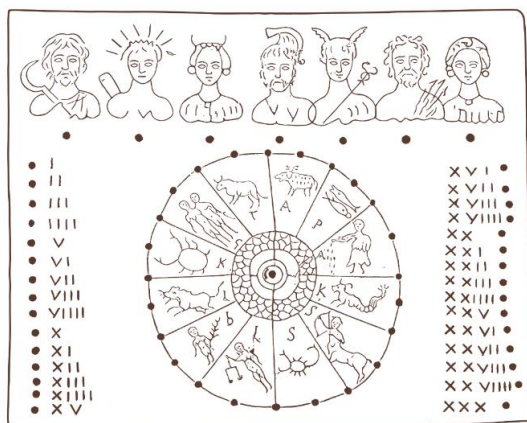

Рисунок 2.1 – Римський календар

У середньовіччі розроблення календарів було часто пов'язане з релігійними та церковними вимогами. Розробка юліанського календаря в Імперії Риму і григоріанського календаря в католицькій церкві була спрямована на вирішення проблем з точністю календаря та відповідністю його до сезонів і релігійних свят.

Юліанський календар (рис.2.2) – це календар, який був розроблений Юлієм Цезарем в 45 році до нашої ери. Він використовувався у Західній Європі до середини XVI століття та включав 12 місяців з 365 днями, з одним додатковим днем у високосний рік.

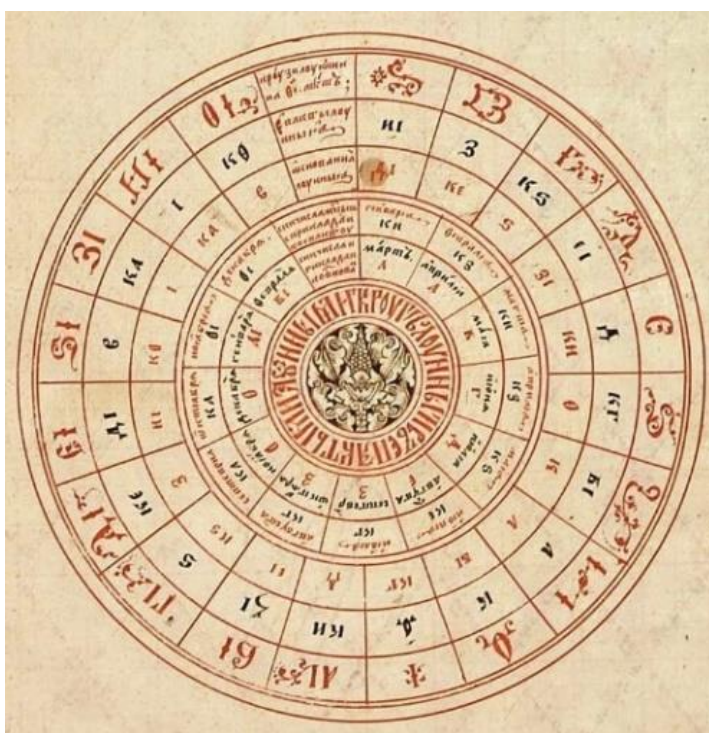

Рисунок 2.2 – Юліанський календар

Григоріанський календар (рис.2.3) – це календар, який був введений у 1582 році папою Григорієм XIII. Він був створений для заміни юліанського календаря, який втратив точність через неточність високосних років. Григоріанський календар також складається з 12 місяців, але включає 365 днів у звичайний рік та 366 днів у високосний рік.

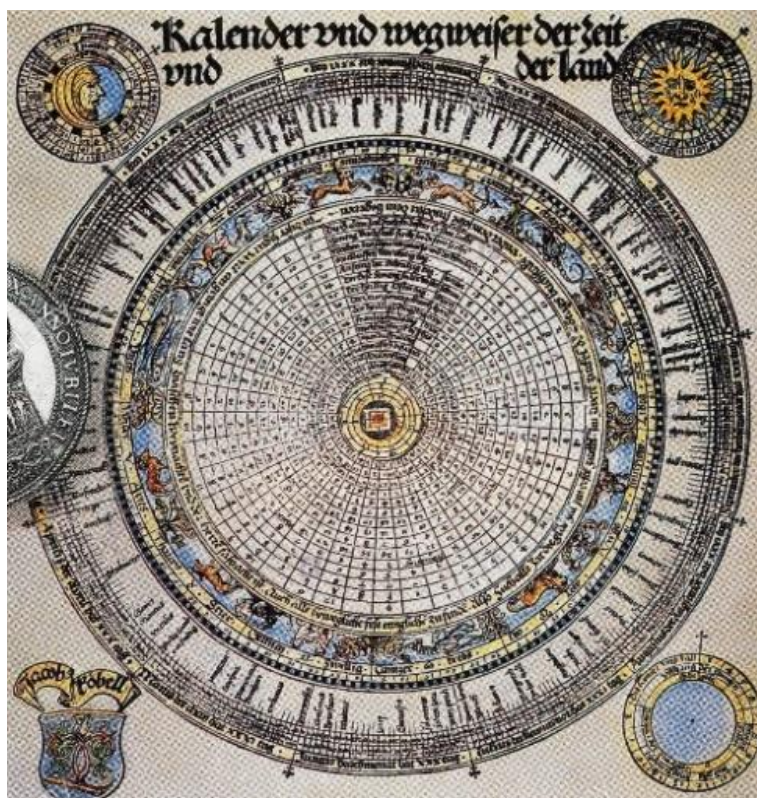

Рисунок 2.3 –Григоріанський календар

Семиденний цикл календаря має змішане походження, яке важко відстежити та визначити остаточного винахідника: він практикувався в юдаїзмі з 6 століття до нашої ери, а число сім також мало містичне значення для вавилонців. Воно асоціювалося з сімома небесними тілами; Сонце, Місяць, Марс, Меркурій, Юпітер, Венера і Сатурн. Семиденний тиждень, заснований на цих самих небесних тілах, був прийнятий ще в Японії та стародавньому Китаї. Але популярність семиденного тижня — і його видатність у сучасних календарях — можна простежити з його прийняттям римлянами: імператор Костянтин офіційно затвердив семиденний тиждень у 321 році нашої ери. Це означає, що ми використовуємо цю практику близько 1700 років поспіль.

Якщо римляни створили календар, який сьогодні використовується, то не відомо, хто популяризував формат сітки. Сама сітка здається природним вибором, оскільки це найбільш інтуїтивно зрозумілий і ефективний спосіб відображення послідовності елементів — так єгиптяни вже використовували сітки для своїх

календарів. Зміна вигляду календарів з візуальним представленням місяців і тижнів припадає на період між 16-м і 17-м століттями.

До 1600-х років було популярно представляти роки, місяці та тижні за допомогою кругових діаграм, оскільки це найкращий спосіб представлення циклів. Календарі були задумані як вічні пристрої, а не як планувальники, що показують рік вперед, також не було жодної кореляції між назвою дня та датою — семиденний тиждень, як ми його знаємо.

Протягом багатьох наступних десятиліть єдиною доступною конструкцією були вічні календарі, інструмент, дійсний протягом багатьох років, призначений для розрахунку дня тижня для певної дати в майбутньому — не такий одноразовий і з урахуванням року, як виробляється сьогодні. Одноразовий або рекламний календар стане доступним лише тоді, коли промислова революція зробить друк дуже дешевим і, отже, доступним для мас.

Сучасний календар розвивався поряд з іншими, такими як альманахи, які збирали релігійну, культурну, метеорологічну, астрономічну та астрологічну інформацію у форматі таблиці. Але суттєві зміни в дизайні календаря, від кіл до розташування таблиць, відбудуться лише наприкінці 15 століття, не лише через перегляд григоріанського календаря 1582 року, але, ймовірно, через запровадження друкарського верстата Йоганном Гутенбергом. З розвитком друкарства почали з'являтися календарі з більш складною інформацією та використанням графічних елементів.

Вічний альманах Семюеля Морланда, датований 1650 роком.(рис.2.4), є цікавим раннім прикладом цих підходів. Цікаво, що там не згадуються назви днів тижня, а лише перші сім літер алфавіту, формат, який також можна побачити в пізнішому відбитку з кишенькової книжки Вільяма Парсонса початку 17 століття.

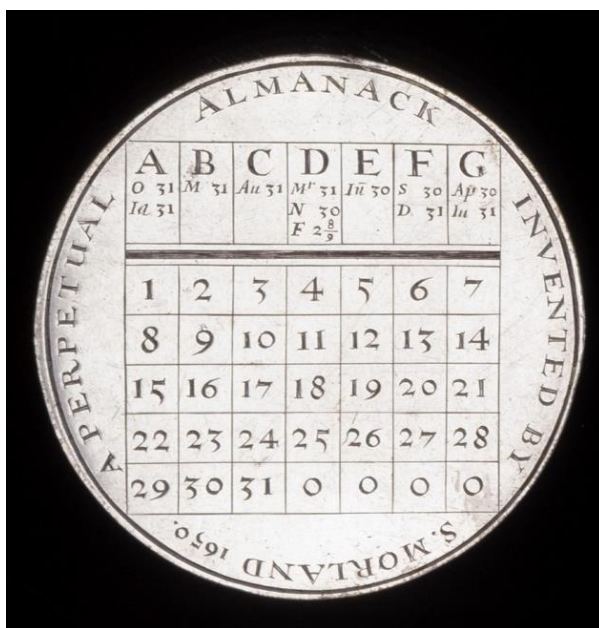

Рисунок 2.4 – Вічний альманах

У 1773 році Роберт Ейткен, видавець, винайшов, як він стверджував, перший щоденний планувальник (рис.2.5) в Америці, пропонуючи своїм клієнтам попередньо встановлений макет, не схожий на сучасні планувальники. Вперше в історії люди могли бачити свої дні, викладені в списку, як сучасні розклади, і планувати наперед свої «справи», виходячи за рамки загальних прогнозів альманаху.

Рисунок 2.5 – Щоденний планувальник

Поряд із практичним використанням календарі перетворилися на декоративний предмет. Наприкінці 18-го століття та під час другої промислової революції рекламні календарі стануть популярним засобом поширення ідентичності бренду в домогосподарствах людей. Готелі, автозаправні станції, банки, малі та великі бренди – усі вони пропонуватимуть безкоштовні календарі як засіб підвищити свою присутність.

Введення кишенькових календарів, які мали форму невеликого блокноту та були призначені для носіння з собою, відбулося в кінці 19 століття. Перші згадки про такі календарі починають з'являтися в 1880-х роках. Ці календарі зазвичай мали компактний розмір, що дозволяло легко поміщати їх у кишеню або сумку. Вони були зручними для перегляду дат та планування зустрічей або подій під час подорожей або повсякденних справ. З плином часу, кишенькові календарі стали все більш популярними і знаходяться у використанні й до сьогоднішнього дня.

Перші календарі з фотографіями, які показували різні місця та пам'ятки, почали з'являтися у другій половині 19 століття. У цей період фотографія розвивалася як мистецтво та технологія, що дозволяло зафіксувати реальні зображення на плівці. За допомогою фотографії можна було втілити красу природи, архітектурні шедеври та інші цікаві об'єкти у календарях. Завдяки цьому з'явилася можливість створювати календарі, які демонструють різні місця та пам'ятки, що стали популярними серед широкої аудиторії. Згодом цей підхід став широко використовуватися в календарній продукції, і його популярність збільшувалася з часом.

Нам доводиться чекати до 1960-х років, щоб повернутися до мінімалізму, де графічний дизайн і шрифт стають об'єктом експериментів, чому також сприяє впровадження Helvetica (Helvetica — це поширена рубана гарнітура, розроблена 1957 року швейцарським дизайнером Максом Мідінгером.) та модерністського підходу. Найвідоміший продукт тієї епохи вийшов від двох італійців в одному році: відомий великий настінний календар Віньеллі «Stendig» (рис.2.6) та вічний календар «Timor» від Енцо Марі (рис.2.7).

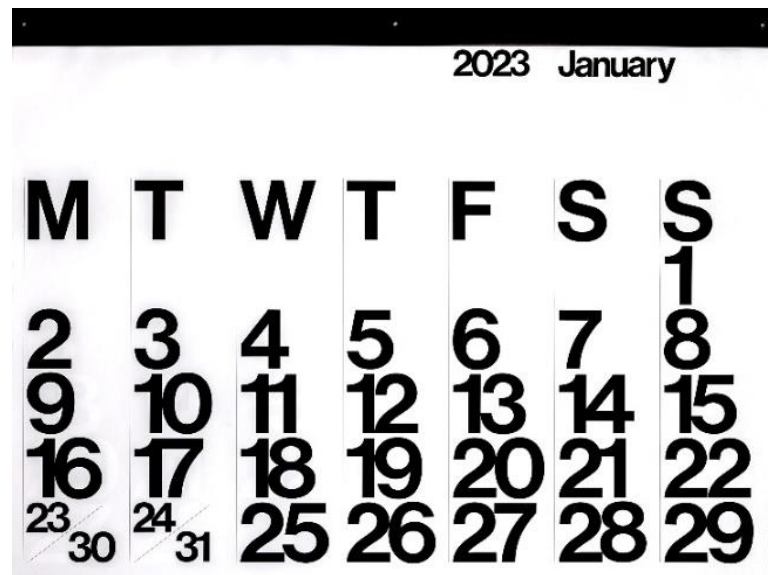

Рисунок 2.6 – Настінний календар «Stendig»

Рисунок 2.7 – Вічний календар «Timor»

У 2000 роки календарі стали використовувати різні матеріали та дизайнерські рішення, такі як метал, шкіра, скло та дерево. Також були створені креативні календарі з нестандартними формами та зображеннями.

У сучасному дизайні календарів зазвичай використовуються яскраві кольори та візуальні ефекти, щоб привернути увагу користувачів. Календарі можуть містити *фотографії, малюнки, графіки, ілюстрації* та інші графічні елементи, які допомагають ілюструвати тематику календаря (рис.2.8).

Рисунок 2.8 – Вигляд сучасних календарів (ілюстрація, графіка)

Цікавими прикладами нестандартних та функціональних календарів є *календар таблеток* (рис.2.9) – це інструмент, який допомагає контролювати та організувати прийом лікарських засобів, зокрема таблеток. Він зазвичай складається з блокнота або листівок з вказівками щодо прийому ліків на кожен день. Кожен день має свою відповідну комірку або розділ на листівці, і пацієнт повинен відзначити час та кількість прийнятих таблеток у цю комірку. Календар таблеток є важливим інструментом для тих, хто має хронічні захворювання, що вимагають постійного прийому ліків.

Рисунок 2.9 – Вигляд календаря для таблеток

Також в сучасних календарях можна знайти функції, які полегшують життя користувачів. Наприклад, календарі можуть містити нагадування про важливі події, терміни та дедлайни, можуть синхронізуватися з іншими електронними пристроями, а також мати функції планування задач та подій (рис.2.10).

Рисунок 2.10 – Вигляд календаря записника

Крім традиційних календарів, також з'явилися *електронні та онлайн-календарі*, які дозволяють користувачам зручно планувати свій час та керувати

своїми розкладами. Такі календарі зазвичай мають більш широкі можливості налаштування та інтеграції з іншими програмами та сервісами, що дозволяє користувачам більш ефективно керувати своїм часом (рис.2.11) [15].

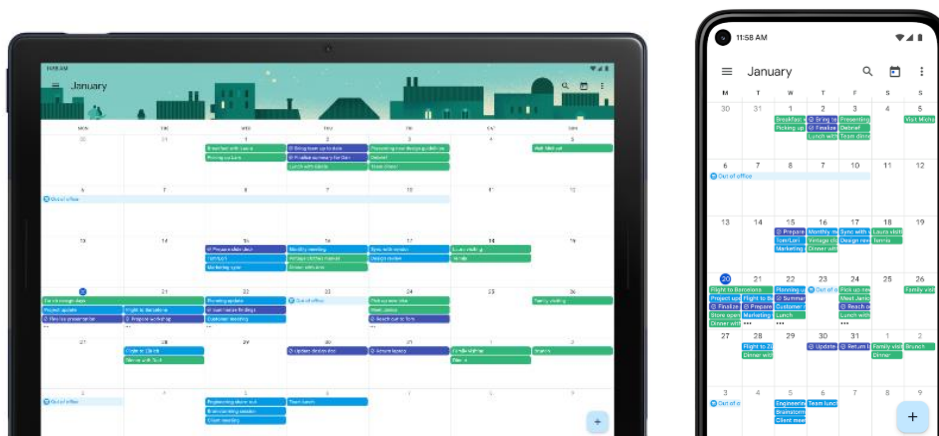

Рисунок 2.11 – Вигляд онлайн календаря

Усі ці функції та різноманітні дизайнерські рішення допомагають календарям не тільки служити як засіб для планування часу, але й стати цікавими та креативними предметами, які можуть прикрашати простір та надихати користувачів (рис.2.12).

Рисунок 2.12 – Вигляд календаря різних форм

Отже, ретроспектива дизайну календарів показує постійну еволюцію та адаптацію до потреб людей. З давніх часів нам відомо такі календарі як римський, юліанський, григоріанський календар які дали основу для подальшого повсякденного використання календаря з часом вдосконалюючи календар

винайшли вічний альманах а згодом щоденний планувальник. Календар став не лише інструментом відліку часу, але й предметами мистецтва, вираженням культури та стилю життя. З'явилися нестандартні календарі різних форм та інновацій такі як вічний календар, різноманітні графічні календарі, електроні, календарі записники, календарі планшетниці, декоративні дизайнерські календарі.

2.2 Огляд робіт відомих художників-графіків і дизайнерів, які висвітлюють війну в Україні і незламність українців

На фоні війни в Україні, ще з 2014 року з'явилися як українські, так зарубіжні графічні дизайнери, які висвітлюють в своїх творах тему патріотизму, незламності українського народу і піднімають його дух. З'являються календарі, плакати на патріотичну тематику, графіті, листівки, марки, патріотичний дизайн чохлаів телефонів, канцелярія тощо. В 2022 році найбільш відомими стали роботи Бенксі, Ольги Вільсон, Юлії Тверітіної та багато інших впізнаваних робіт невідомих авторів.

Бенксі (Banksy) - це псевдонім англійського стріт-арт художника, який відомий своїми політичними та соціальними коментарями, втіленими у вуличному мистецтві [16]. В 2022 році цей графіт, який відомий у всьому світі, залишив свої роботи в українських населених пунктах, які постраждали внаслідок розпочатої війни росією. Ці роботи активно обговорюються в соціальних мережах. Наприклад, 12 листопада Бенксі опублікував у своєму Instagram фото одного зі своїх творів з підписом "Бородянка, Україна" (рис.2.13). На стіні зруйнованого багатоповерхового будинку художник зобразив гімнастку, яка виконує стійку на руках, спираючись на руїни. Це графіті було опубліковано на офіційному веб-сайті художника.

Графіті Бенксі з'явилися не лише у Бородянці, але й в Ірпені та Києві. Згідно з повідомленням британського інформантства Press Association (PA), PR-служба художника підтвердила, що він є автором цих творів.

На Майдані Незалежності у Києві можна знайти ще одну творчу роботу Бенксі. На цьому графіті художник зобразив двох дітей, які насолоджуються катанням на протитанковому "їжаку", використовуючи його як гойдалку (рис.2.14).

Рисунок 2.13 – Графіті авторства Бенксі в Бородянці

Рисунок 2.14 – Малюнок Бенксі на Майдані Незалежності в Києві

Ольга Вілсон – художниця, яка ілюструє всю тяжкість війни. На її роботах зображені мирні люди, які загинули під час війни, цетрагічні історії загибелі дітей і цілих родин (рис.2.15) [17].

Рисунок 2.15 – Ілюстрації Ольги Вілсон

Юлія Тверітіна – ілюстраторка, яка демонструє свої роботи у соцмережі та поширює їх у маси, щоб увесь світ зрозумів жахи війни, страждання через війну людей (рис.2.16) [18].

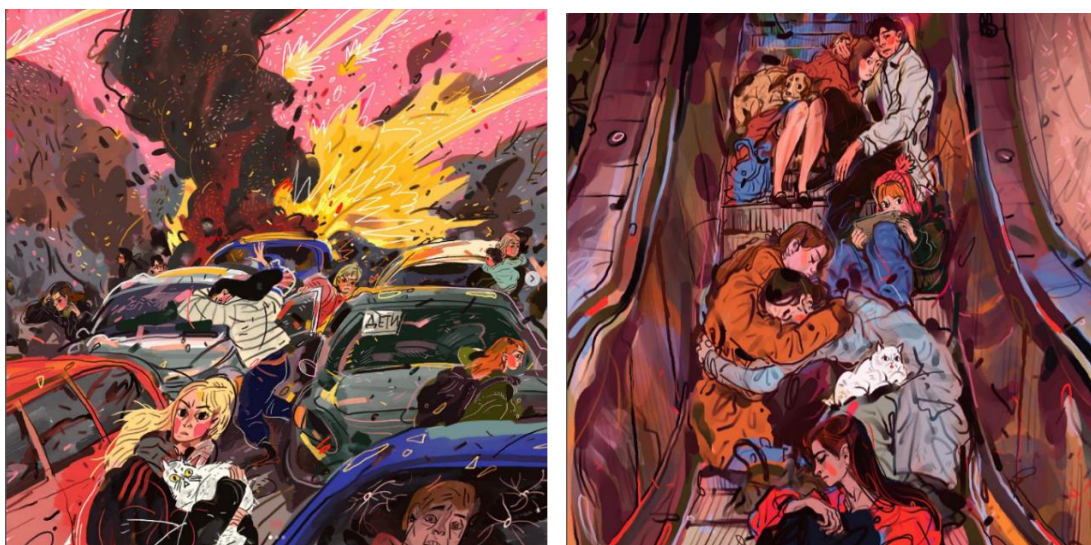

Рисунок 2.16 – Ілюстрації Юлії Тверітіни

Поштова марка "*Русский военный корабль, иди...!*" (рис.2.17) випущена 12 квітня 2022 року на знак вшанування героїзму українських прикордонників з острова Зміїний. Укрпошта оголосила конкурс на дизайн поштової марки, за назву якої було обрано згаданий вислів. На конкурс надіслали свої ескізи близько 500 художників. Перемогу отримав макет кримського художника Бориса Гроха, який після окупації Криму в 2014 році переїхав до Львова. На основі цього макету було створено два варіанти поштової марки: «Русский военный корабль, іди...! Слава Україні!» і «Русский военный корабль, іди...! Героям слава!» [19].

Рисунок 2.17 – марка "*Русский военный корабль, иди...!*"

Відома ілюстрація «*Мадонна з кийвського метро*» (рис.2.18) намальована ілюстраторкою Мариною Соломенниковою з Дніпра яка випадково побачила фотографію Тетяни з Києва, гортаючи стрічку новин. Це фото надихнуло її намалювати картину, героїня якої б уособлювала усіх матерів України у цей непростий час [20].

Рисунок 2.18 – Ілюстрації Марини Соломенникової

Це лише кілька прикладів художників-графіків, які прославилися своїми роботами з патріотичної тематики. Список таких талановитих художників є значно більшим і різноманітнішим.

Таким чином, багато талановитих художників в усьому світі займаються створенням творів, які підтримують патріотичну тематику та викликають почуття національної гордості у глядачів. Їх роботи стають мостиками між культурою, історією та сучасністю, відображаючи жахи війни, національні символи, героїв та важливі події. Вони надають можливість глибше пізнати свою країну, її цінності та духовну спадщину. Ці художники використовують різні техніки та мистецькі засоби, такі як живопис, графіка, скульптура, інсталяції та сучасні медіа, щоб передати своє бачення патріотичних ідей. Їхні роботи знаходяться як у галереях та музеях, так і на вулицях, відкриваючи можливості для глядачів сприймати та взаємодіяти з мистецтвом у різних контекстах. Вони вносять важливий вклад у формування та збереження патріотичної свідомості, спонукаючи до роздумів, обговорень та відчуття належності до своєї країни.

2.3 Аналіз дизайну календарів на патріотичну тематику

В різних країнах світу, зокрема в США, Франції, Великобританії тощо, розробляють календарі з патріотичною тематикою, які прославляють національні традиції, культуру, історію своїх країн та формують прив'язаність до батьківщини.

В США патріотичні календарі почали з'являтися протягом 20 століття і мають багато різноманітних форм та варіантів. Вони зазвичай відображають національні символи, історичні події, воєнну тематику або видатних діячів країни. Патріотичні календарі нерідко використовуються для вшанування історичних моментів, святкування подій або підтримки військових сил. У США патріотичні календарі є популярними, особливо в контексті святкування Дня Незалежності та інших національних свят. Ці календарі часто оформлюються у вигляді американського прапора, зображень символів США, пам'ятних місць або популярних моментів із національної історії. Вони можуть мати яскравий кольоровий дизайн, а також додаткові елементи, такі як цитати, вітання або факти про країну:

- *Календар "18 Month Wall Calendar"* (рис.2.19) - це календар, який відображає важливі місця з історії США. Кожен місяць має свою тему, наприклад, містить ілюстрації культурних місць пов'язаних з культурою чи історією країни [21];

Рисунок 2.19 – Календар "18 Month Wall Calendar"

- Календар «*World War Poster Calendar*» (рис.2.20). Вінтажний календар з військовими [22];

Рисунок 2.20 – Календар "World War Poster Calendar"

У Великобританії також популярні патріотичні календарі, які відображають національну гордість, традиції та культуру країни. Ці календарі можуть мати різні теми, пов'язані з Великою Британією, включаючи історичні події, пам'ятні місця, символи, спортивні події, королівську сім'ю та інші атрибути британської ідентичності.

У патріотичних календарях Великобританії можна побачити зображення британського прапора, іконічних будівель, таких як Біг Бен або Букингемський палац, відомих місць як Лондонський міст чи Стоунхендж, а також фотографії знаменитих британських діячів, включаючи письменників, акторів, спортсменів та політиків.

Такі календарі можуть мати традиційний та елегантний дизайн, який відображає британський стиль і класичну естетику. Вони часто використовуються як подарунки або сувеніри, що символізують прив'язаність до Великобританії та викликають почуття національної гордості.

- Календар «*London Theme Advent Calendar Card*» (рис.2.21). Лондонський різдвяний адвент-календар і різдвяна листівка в одному;

Рисунок 2.21 – Календар «London Theme Advent Calendar Card»

- *Календар «2023 London Calendar»* (рис.2.22). У цьому календарі, зображено Лондон. Від його архітектури до культових телефонних будок і пишноти Королівської гвардії, які зображені на кожному місяці цього культового настінного календаря на 2023 рік [23];

Рисунок 2.22 – Календар «2023 London Calendar»

У Франції також існують патріотичні календарі, які відображають національну гордість, культурну спадщину та історію країни. Вони можуть мати різні форми та варіанти, в залежності від тематики та призначення.

Патріотичні календарі Франції можуть містити зображення символів країни, таких як триколовий прапор, емблема Франції (герб), пам'ятки, культурні події та видатних французьких особистостей. Вони можуть передавати національні свята, такі як День Бастилії, або вшановувати історичні події та досягнення країни.

Дизайн патріотичних календарів Франції може варіюватись від класичного до сучасного стилю. Вони можуть бути виконані у вишуканих кольорах французького прапора, з використанням художніх технік, графічних елементів та каліграфії. Деякі календарі можуть носити традиційний та елегантний характер, а інші - більш сучасний та творчий. Календарі можуть включати традиційні символи Франції, такі як Ейфелева вежа, Лувр або Версальський палац, а також відображати регіональну культуру та традиції різних регіонів Франції. Наприклад, відомі такі календарі:

- *Календар «2024 Small Calendar»* (рис.2.23). Оскільки Париж є найбільш відвідуваним містом у світі, цей календар є чудовою туристичною вітриною всіх цих місць, які обов'язково потрібно побачити [24];

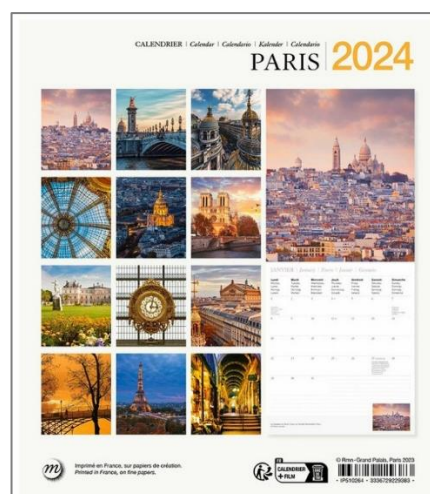
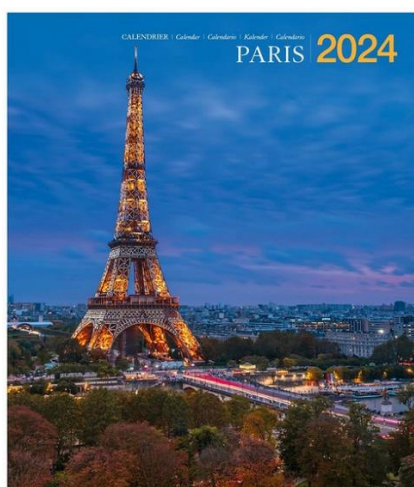

Рисунок 2.23 – Календар «2024 Small Calendar»

- Календар «Calendar 2020 - Cats of Paris Calendar» (рис.2.24). У цьому календарі з відкидними віконницями ілюстратор демонструє свою любов до Парижа через ілюстрації котів, які його населяють [25];

Рисунок 2.24 – Календар «Calendar 2020 - Cats of Paris Calendar»

Патріотичні календарі України - це календарі, які відображають важливі історичні дати та події для українського народу і держави, містять символи української державності, національні символи, зображення героїв, які захищають незалежність.

До 2014 року в Україні саме патріотичні календарі не були популярними. Календарів було мало та вони були простими, фон з прапором або мав невеличкий графічний елемент. Тож починаючи з 2022 року в Україні поступово з'являються все більше календарів патріотичної тематики. Які прославляють наших військових

Українці мають оптимістичне почуття гумору, тому з початком повномасштабного вторгнення росії з'явилися нові креативні календарі:

- Календар з передбаченнями «Мій сміливий 2023» (рис.2.25) - «Настільний відривний календар на 2023 про нашу віру в краще, нашу любов до країни, про наше почуття гумору і нашу сміливість. Тому що тільки сміливий народ може одночасно захищати свій дім від ворога та не припиняти жити, любити, дарувати подарунки! 365 сторінок із пророкуваннями та надихаючими

фразами у класному дизайні підніматимуть настрій та підтримуватимуть щодня протягом усього року» [26];

Рисунок 2.25 – Календар «Мій сміливий 2023»

- *Календар настільний перекидний "З Україною в серці" на 2023 рік* (рис.2.26) – «Календар для тих хто цікавиться Україною. Підтримує українських виробників та ілюстраторів. Та надихається сміливістю українців» [27];

Рисунок 2.26 – Календар "З Україною в серці"

- *Календар-планер «Бути українцем» на 2023 рік* (рис.2.27) – «У нього своя, особлива харизма: кожна його сторінка – це окрема маленька історія/факт

про Україну та наш чудовий народ. На полях вже відмічені деякі важливі дати, у порожніх осередках можна робити власні примітки» [28];

Рисунок 2.27 – Календар «Бути українцем»

- Календар на 2023 рік. ЗСУ (рис.2.28) – «Обкладинка варта окремої уваги зображення палаючого кремля. Головна особливість цього календаря унікальна подача кожного свята у вигляді мемів, які впізнає кожен українець. Головна фішка - набір стікерів зі святами, які ще не мають фіксованої дати: “День коли ми повернули Херсон”, “День коли повернули Крим”» [29].

Рисунок 2.28 – Календар на 2023 рік. ЗСУ

Таким чином, всі календарі-аналоги відображають національну культуру та історію своїх країн, використовуються для відзначення важливих дат та свят, та мають свої унікальні особливості та дизайн. Аналіз аналогів патріотичних календарів є важливим етапом при розробці своєї серії календарів патріотичної тематики. Дослідження аналогічних продуктів дозволяє отримати нові ідеї, натхнення та уникнути повторень.

В дизайні патріотичних календарів можуть використовуватися яскраві кольори, стилізовані графічні елементи, фотографії, календарі можуть містити національні символи, пам'ятні дати та історичні факти, що спонукають користувачів до патріотичних роздумів та підвищення духу народу.

Отже, календарі існують з давніх давен, розроблялись для різних систем відліку. Дизайн календарів враховує потреби часу, сучасні технології, запит користувачів.

Війна спричинила потребу на розробку ілюстрацій на патріотичну тематику. Найбільш відомими роботами на патріотичну тематику сьогодні є графічні твори Бенкслі, ілюстрації Ольги Вілсон, Юлії Тверітіної, Марини Соломенникової, марка "Русский военный корабль, иди...!" художника Бориса Гроха, календарі "З Україною в серці" (автори: Анастасія Луценко, Юліан Мінський; Дизайн: Олександра Шатохіна), «Мій сміливий 2023» (бренду: Orner). Значна частина авторів, які створюють креативні, яскраві роботи про сучасних героїв, події, залишається невідомими.

Аналіз дизайну календарів показав, що патріотична тематика в календарях може відображатися по-різному: це національні символи, зображення культурних та історичних місць, а в Україні під час війни це, передусім, – герої-воїни та висвітлювання нашої боротьби, стійкості духу, незламності і емпатії українців.

3 ТВОРЧА РОЗРОБКА КАЛЕНДАРІВ ПАТРІОТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ

3.1 Вибір та обґрунтування концепції для календарних видань

У виборі концепції для календарних видань патріотичної тематики враховується потреба в передачі почуття гордості, національної ідентичності та підтримки країни серед цільової аудиторії. Такі календарі несуть значущість та символіку, а їх дизайн викликає емоції та відображає сутність патріотизму.

Однією з концепцій є використання символів, що асоціюються з країною, її культурою та історією. Наприклад, включення національних прапорів, емблем, гербів, символічних зображень на кожному сторінку календаря (рис.3.1). Це допомагає створити почуття приналежності та гордості серед користувачів.

Рисунок 3.1 – Приклад рисунка для патріотичних календарів з національними і державними символами для концепції №1

Другою концепцією патріотичних календарів є фокус на людях та подіях, які відображають мужність, відвагу, емпатію та жертвність військових та інших мирних громадян, які вносять вагомий вклад у розвиток країни. Ілюстрації зображують цих героїв у повсякденному житті під час війни: продовжується життя, кохання, ніжність поряд з суворими буднями (рис.3.2).

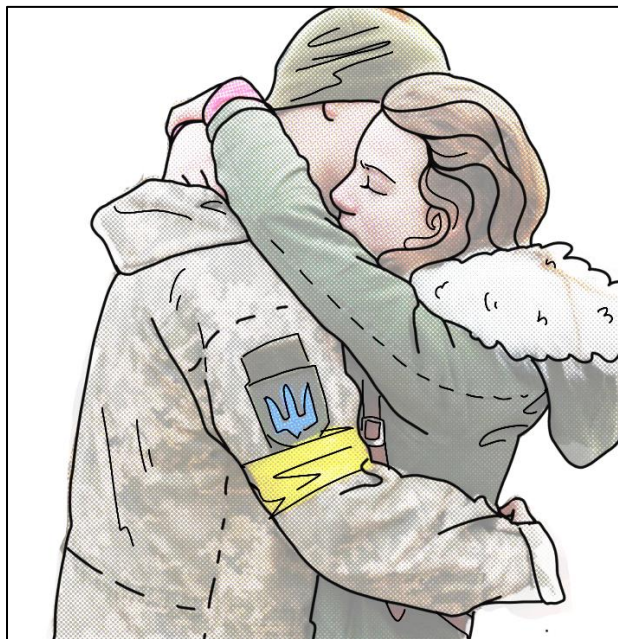

Рисунок 3.2 – Ілюстрація для патріотичного календаря з концепцією №2 (героїзм, любов, підтримка українців під час російсько-української війни)

Третя концепція - це календар, який відображає історичну автентичність українців, їхні корені, козацьке минуле. Наприклад, це зображення всім відомого в Україні птаха журавля та козака Мамаю, який грає на бандурі (рис.3.3).

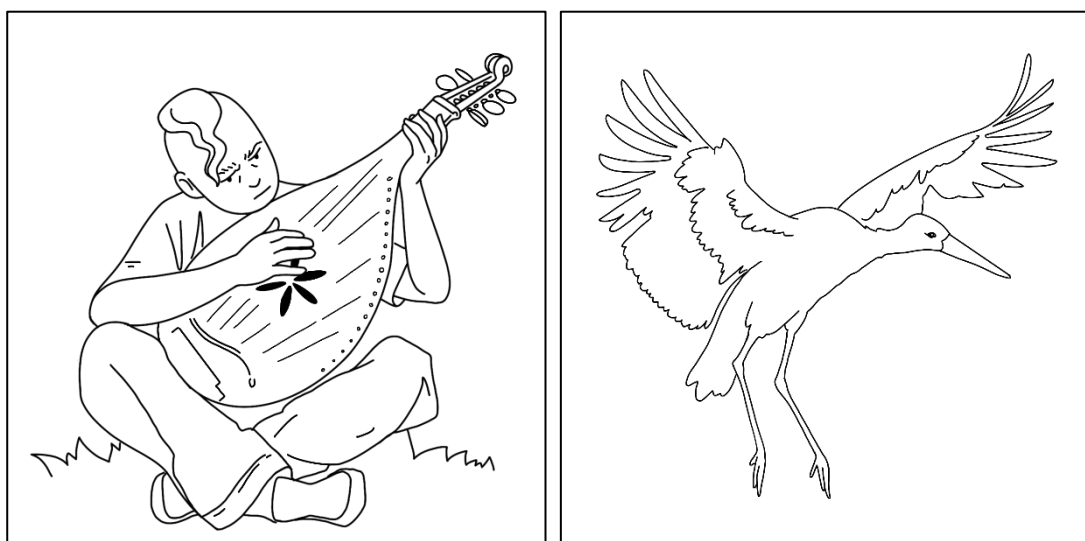

Рисунок 3.3 – Ілюстрація для патріотичного календаря з історичною темою козацтва (концепція №3)

Таким чином, для розробки календарів на патріотичну тематику сформовано три концепції: з символами держави і національної ідентичності, з зображенням героїв сучасності, які наближають перемогу в російсько-українській війні, і з історичними українськими персонажами.

3.2 Розробка варіантів авторських ілюстрацій для календарних видань

В умовах сучасного світу, де патріотизм та національна свідомість набувають особливого значення, календарні видання з патріотичною тематикою стають важливим інструментом візуального вираження національної ідентичності та почуття гордості за свою країну.

В даній роботі пропонується розробка авторських ілюстрацій для календарних видань з патріотичною тематикою відповідно до раніше сформованих концепцій. Розроблені календарі містять виразні та емоційні ілюстрації, які спонукатимуть до роздумів про важливі події в історії України, вшанування героїв, підтримку воїнів та волонтерів, рятувальників а також висвітлення національних культурних цінностей.

У сучасному цифровому світі люди звикли все фільмувати, поширювати свої світлини тим самим розповідаючи свої історії чи демонструвати події які сталися з ними, тому зараз для пошуку ідей є багато варіантів джерел натхнення. Джерелом ідей для ілюстрацій є фото наших військових, рятувальників, та просто фото українців. На ілюстраціях відображено життя українців під час війни таке як укриття людей під час повітряної тривоги в метро, ціні хвилини військових з сім'єю, тяжка робота рятувальників.

В процесі розробки концепції дизайну календарів патріотичної тематики, використані різні творчі підходи та методи, які дозволять передати різноманітність емоцій пов'язану з патріотизмом. Використовуючи метод композиційного аналізу,

обрані та стилізовані головні композиційні елементи, що сприяють кращому розумінню змісту.

Результатом цього є яскраві, інформативні та візуально привабливі ілюстрації для календарних видань на патріотичну тематику, які передають не лише глибину почуттів, але й стають символом об'єднання та підтримки українського народу.

На основі першої концепції розроблено варіанти сторінок настінного календаря з використанням національних і державних символів України (писанки, орнаменти вишивки і розписів, кольори українського прапору), які протиставляються ракетам з кольорами російського прапору (рис.3.4). В додатку А (рис.А.1) представлено всі сторінки розробленого настінного календаря для концепції №1.

Рисунок 3.4 – Сторінки настінного патріотичного календаря з національними і державними символами України для концепції №1

На основі другої концепції розроблено варіанти плакатів-календарів, на яких розміщені графічні зображення захисників України, мирного населення, відображені епізоди сьогоденної реальності (рис.3.5).

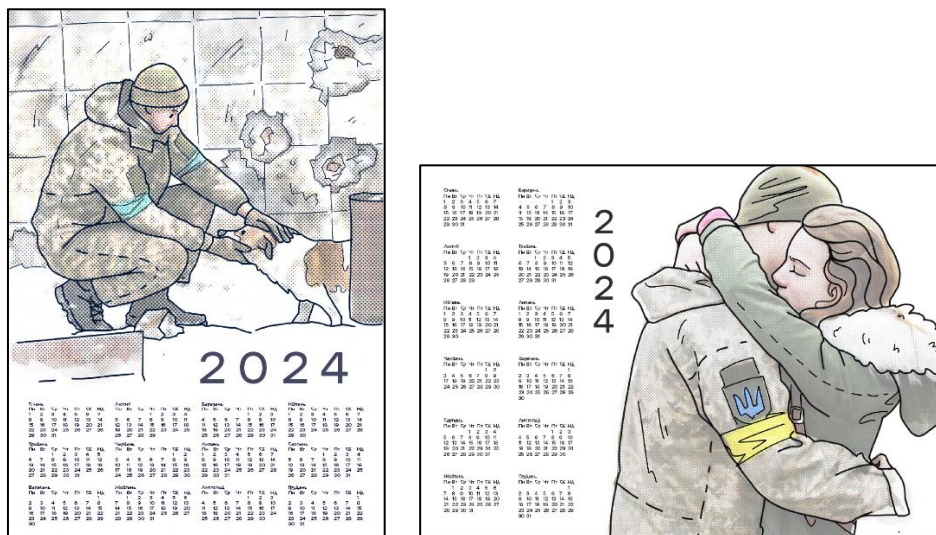

Рисунок 3.5 – Варіанти календарів з концепцією героїзму українців під час російсько-української війни (за концепцією №2)

Відповідно до третьої концепції розроблено дизайн нестандартного календаря, виготовленого з ДВП. Це «вічний» календар з зображенням журавля та козака Мамаю з бандурою (рис.3.6).

Рисунок 3.6 – Варіант патріотичного календаря з застосуванням історичної теми козацтва (для концепції №3)

Отже, на основі раніше сформованих трьох концепцій розроблені варіанти календарів з ілюстраціями різних патріотичних тематик: з національними і державними символами України; ілюстраціями повсякденного героїчного життя українців під час російсько-української війни; з історичними національними героями. Розроблені варіанти різних типів календарів: настінний перекидний, плакатні, нестандартної форми.

3.3 Обґрунтування розробки головної ідеї макетів календарів

Кінцевим варіантом для виготовлення в матеріалі обрано календарі, в яких зображено героїв сучасності, які відстоюють незалежність в російсько-українській війні: воїни ЗСУ, прикордонники, рятувальники, пожежники і звичайне мирне населення, яке здійснює опір пропаганді та продовжує жити і працювати під обстрілами, очікуючи Перемогу України і повернення захоплених ворогом територій.

Для календарів було обрано Шрифт Nami (рис.3.7). Даний шрифт українського дизайнера Дмитра Ростовцева у 2018 для Національного художнього музею України, після дослідження музейного фонду та накреслень стародавніх літер.

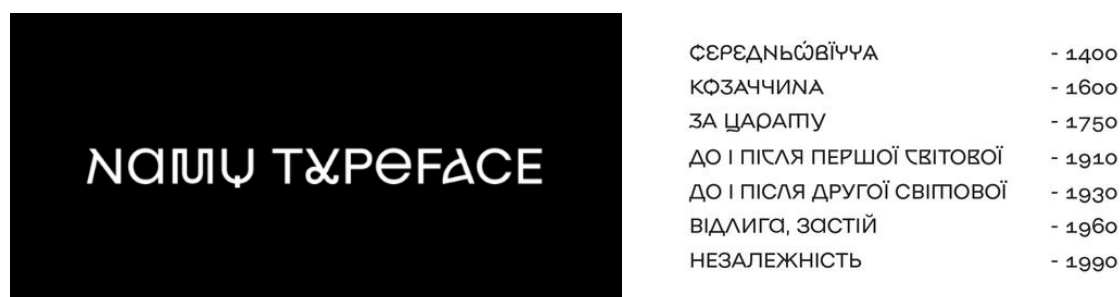

Рисунок 3.7 – Шрифт Nami

Для календарів розроблено кілька варіантів календарної сітки на 2024 рік (рис.3.8), з метою їх використання як на календарях-плакатах, так і на кишенькових календарях.

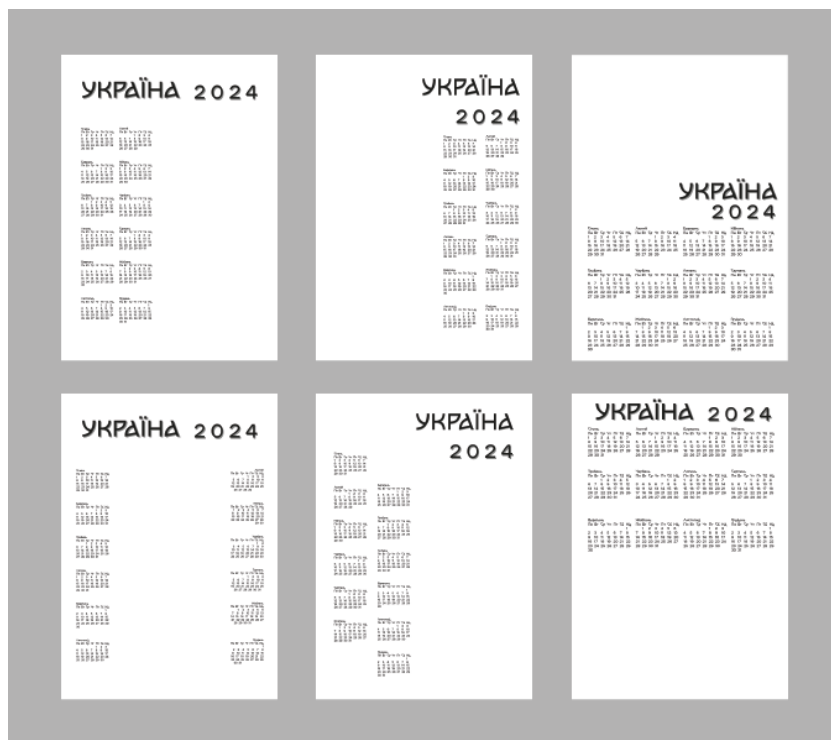

Рисунок 3.8 – Календарні сітки на 2024 рік

В додатку Б (рис.Б.1) представлено розроблену серію календарів-плакатів за обраною концепцією. Календар-плакат є великим форматом графічного зображення, що привертає увагу і викликає емоції. Використання патріотичної тематики в такому форматі дозволяє максимально виразно передати сильні почуття та національну гордість. Етапи ескізування ілюстрацій для календарів представлено на рис.Б.2-Б.7, додаток Б.

Зокрема, перший календар (рис.Б.2; додаток Б) містить ілюстрацію бронзової скульптури в Одесі, яку обклали мішками, щоб зберегти цілісність та вберегти від руйнувань і пошкоджень. Скульптура присвячена першому одеському градоначальникові дюку Арману Емманюелю дю Плессі, герцогу де Рішельє. На другому календарі(рис.Б.3; додаток Б) – сім'я, яка знаходиться у метро під час

повітряної тривоги: не зважаючи ні на що вони святкують день народження та радіють, бо навіть у війну, при небезпеці для життя варто знаходити приводи для позитивних емоцій. Попри війну українці навчилися жити і радіти хорошим моментам не зважаючи на погані новини чи постійну повітряну тривогу. На третьому календарі зображено військового з собакою (рис.Б.4; додаток Б), а на четвертому – зображено дівчину волонтера яка рятує тварин попри небезпеку (рис.Б.5; додаток Б). На п'ятому календарі щасливі обійми дівчини з хлопцем-воїном, героєм-захисником, та емоції від довгоочікуваної зустрічі (рис.Б.6; додаток Б). Шостою ілюстрацією для календаря стали рятувальники, які допомагають людям в небезпеці (рис.Б.7; додаток Б).

Використання патріотичних кольорів та символів є важливим аспектом стилізації патріотичного календаря. Колірна палітра може відображати національні кольори чи використовувати палітру, що символізує національну ідентичність. У деяких плакатів-календарів переважає у більшій кількості два кольори – синій та жовтий - кольори прапора України: синій колір символізують з небом а жовтий з пшеницею. Додатковим кольором є чорний.

Важливий елемент, який додає візуальну привабливість та допомагає передати тематику календаря це ілюстрація Якість та вибір ідеї впливає на загальний вигляд та ефективність календаря. Використані різні типи стилю ілюстрації, щоб зробити календарі цікавішими та різноманітними до прикладу (рис.3.9).

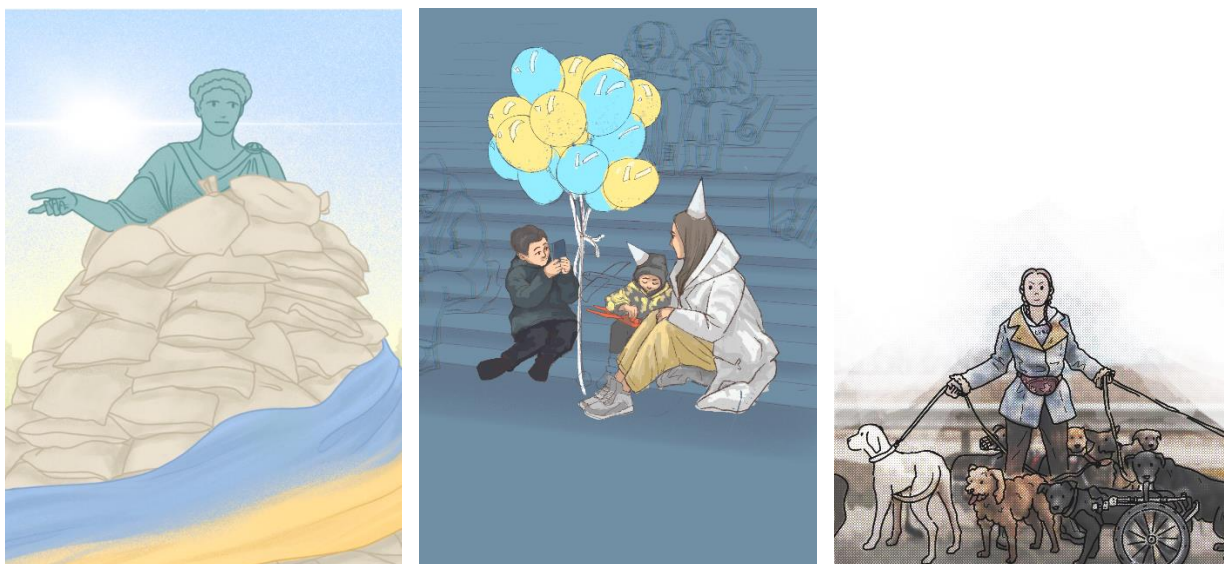

Рисунок 3.9 –Ілюстрації в різних стилях

Крім календарів-плакатів за обраною концепцією розроблено серію кишенькових календарів (рис.Б.8, додаток Б). Для розробки цього типу календаря було взято ілюстрації, які використовуються у плакатних календарних виданнях, та адаптовано їх до потрібного розміру кишенькового формату. Обрано кишеньковий формат календаря з метою зручності та мобільності. Він може бути зручно поміщений у кишеню, гаманець або сумку, що дозволяє мати календар під рукою в будь-який момент. Такий календар стане практичним аксесуаром для щоденного використання, який завжди нагадуватиме про національну тематику та патріотичні цінності. Важливим елементом кишенькового календаря є збереження якісної графіки та ілюстрацій, незважаючи на їх зменшений розмір. Для цього проведено ретушування та оптимізацію ілюстрацій, зберігаючи їх високу якість та деталізацію. Таким чином, кишеньковий календар пропонує зручну та компактну форму для насолоди патріотичними ілюстраціями протягом усього року (рис.3.10).

Рисунок 3.10 – Один з розроблених варіантів кишенькового календаря

За обраною концепцією розроблено «вічний» календар нестандартної форми з ДВП, на якому зображена ілюстрація військового з собакою. Ця ілюстрація демонструє, як українці, попри всю лють заради перемоги, не забувають і про співчуття та свої емоції (рис.3.11).

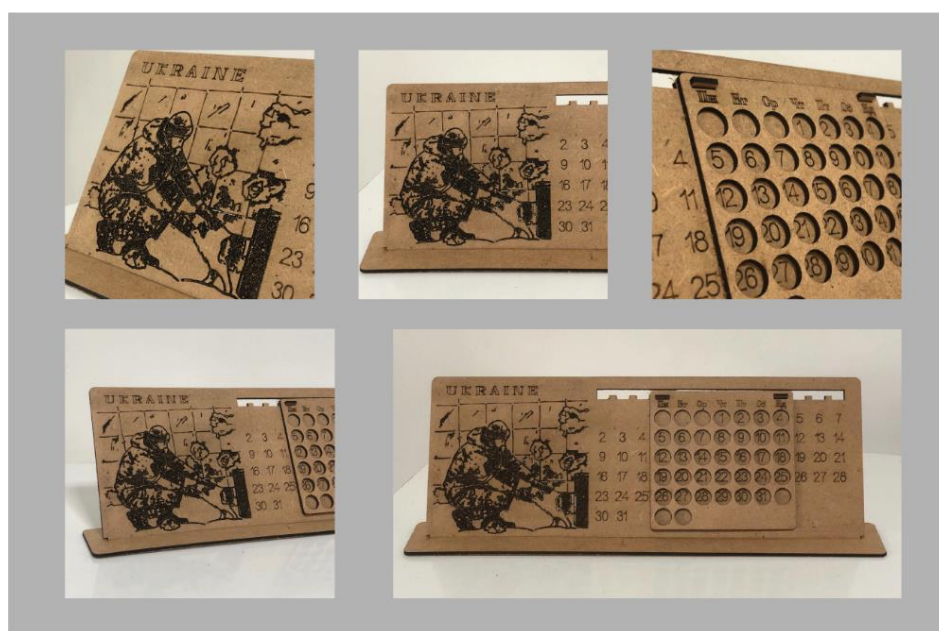

Рисунок 3.11 – Календар нестандартної форми патріотичної тематики з військовим та собакою

Для виготовлення цього нестандартного календаря на лазерному станку було спроектовано спеціальний макет (рис.3.12), підібрані налаштування для лазера. Календар представляє собою унікальний підхід до відображення дат та

патріотичної символіки, що дозволяє використовувати його протягом нескінченності часу. Головною ідеєю креативного вічного календаря є зміна класичної структури календаря. Він стимулює креативне мислення, дає можливість власноруч змінювати поточний місяць з часом, а також є прекрасним декоративним елементом, який може прикрасити приміщення та надихати на патріотичний настрій.

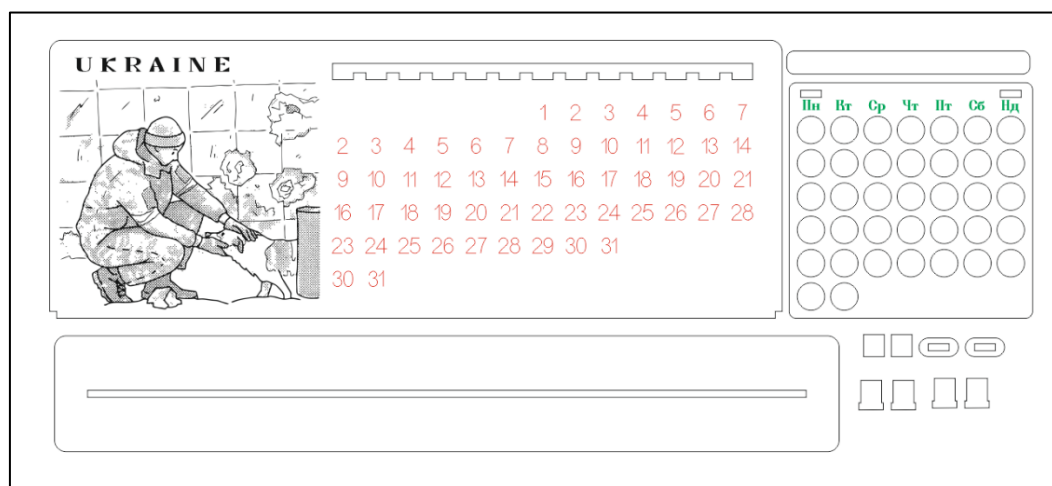

Рисунок 3.12 – Макет для лазерного станка

Таким чином, під час розробки календарів патріотичної тематики було обрано кінцевий варіант, який передає героїзм та важливість сучасних захисників незалежності в російсько-українській війні. В рамках цієї концепції були розроблені плакатні календарі, кишенькові календарі та календар нестандартної форми. В результаті розробки цих календарів патріотичної тематики, була створена колекція, яка передає героїзм та значення сучасних захисників України. Кожен вид календаря має свої переваги та може використовуватись залежно від потреб та вподобань користувачів. Ці календарі є не тільки практичними засобами для відліку часу, але й містять сильну патріотичну спрямованість, яка надихає та підтримує гордість за свою країну.

ВИСНОВКИ

1. Під час виконання дипломної роботи було досліджено та проаналізовано функціональність календарів, та виявлено, що календарі мають широкий спектр функціональних можливостей, включаючи позначення дат, відстеження подій, нотатки, спеціальні відмітки, та інше. Це робить їх корисними інструментами для організації часу і планування активностей. Календарі можуть мати різні розміри, стилі і дизайн, що дозволяє вибрати той, який найкраще відповідає особистому смаку та потребам.

2. Виявлені вимоги до дизайну календарів та вимоги до типографії календарів. Зокрема, для дизайну календарі повинні бути читабельними, функціональними, естетичними, логічно організованими, відповідати бренду чи тематиці, інноваційними та креативними, відповідати технічним вимогам. Для типографії важливо враховувати розміри та форми макетів, мати достатню роздільну здатність для друку, повинен мати безпеку обрізу. Після друку важливо провести контроль якості, щоб переконатися, що календарі відповідають усім вимогам і мають бездоганний вигляд.

3. Проаналізовано джерело творчості, зібрано реальні приклади про життя українців під час війни, щоденні мужність і героїзм Збройних сил України, рятувальників, волонтерів для ілюстрації календарів. Аналіз який дав змогу зрозуміти всю важкість подій цього часу та потребу у моральному духу країни.

4. Досліджено історію ретроспективи дизайну календарів. З'ясовано, що календарі існували з давніх часів, мали різний вигляд. Сьогодні календарі виготовляють з різних матеріалів і з різним дизайном, як типовим, так і креативним.

5. Аналіз графічних робіт на патріотичну тематику виявив, багато талановитих художників в усьому світі займаються створенням творів, які підтримують патріотичну тематику та викликають почуття національної гордості у глядачів. Найбільш відомі графічні твори Бенксі, Ольги Вілсон, Юлії Тверітіної,

Бориса Гроха, Марини Соломенникової а також багато робіт невідомих графіків. Ці художники використовують різні техніки та мистецькі засоби, такі як живопис, графіка, скульптура, інсталяції та сучасні медіа, щоб передати своє бачення патріотичних ідей. Вони вносять важливий вклад у формування та збереження патріотичної свідомості, спонукаючи до роздумів, обговорень та відчуття належності до своєї країни.

6. Для якісного виконання роботи були опрацьовані, та проаналізовані аналоги, а також було розглянуто нестандартні і креативні календарі. Аналіз дизайну календарів показав, що патріотична тематика в календарях може відображатися по-різному: це національні символи, зображення культурних та історичних місць, а в Україні під час війни це, передусім, – герої-воїни та висвітлювання нашої боротьби, стійкості духу, незламності і емпатії українців.

7. Відповідно до знайденої інформації, було розроблено три концепції для проектування календарів за патріотичною тематикою. Однією з концепцій є використання символів, що асоціюються з країною, її культурою та історією за друга концепція – фокус на людях та подіях, які відображають мужність, відвагу та жертвовність військових та мирного населення; третя концепція - це календар, який відображає історичну автентичність українців, їхні корені, козацьке минуле.

8. Для кожної з трьох концепцій розроблено варіанти ілюстрацій та варіанти календарів: перекидного настінного, календарів-плакатів і нестандартного.

9. Кінцевим варіантом для виготовлення в матеріалі обрано календарі, в яких зображено героїв сучасності, які відстоюють незалежність в російсько-українській війні. Зокрема в матеріалі шість настінних календарів, три види кишенькових і один нестандартної форми з ДВП.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Календар [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80> (дата звернення: 2.03.2023).
2. Календар та його історія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21D...> (дата звернення: 2.03.2023).
3. Види календарів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bestdruk.com.ua/polihrafiia-dlia/yaki-buvaiut-vydy-kalendariiv-i-v-chomu-riznytsia> (дата звернення: 3.03.2023).
4. Вимоги до макетів для друку [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://arsenal-print.com.ua/kalendary_trebovaniya_makety.html (дата звернення: 4.03.2023).
5. Російсько-українська війна [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9...> (дата звернення: 5.03.2023).
6. Збройні сили України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B9...> (дата звернення: 7.03.2023).
7. ЗСУ [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: https://www.instagram.com/p/CnC6ctsLRp1/?utm_source=ig_web_copy_link (дата звернення: 8.03.2023).
8. Українські рятувальники Запоріжжя/Україна 02.03.2023 [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: https://www.instagram.com/p/CpSbk7wN6uJ/?utm_source=ig_web_copy_link (дата звернення: 10.03.2023).
9. Київське метро під час повітряної тривоги [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу:

https://www.instagram.com/p/Coeb3R_sG3d/?utm_source=ig_web_copy_link (дата звернення: 11.03.2023).

10. Волонтери [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2324579-ukrainske-volonterstvo-avise-unikalne-jomu-zavdacuemo-suverenitetom.html> (дата звернення: 14.03.2023).

11. Волонтери [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: https://www.instagram.com/p/Cly_NHaN6ig/?utm_source=ig_web_copy_link (дата звернення: 14.03.2023).

12. ТСН [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://tsn.ua/ukrayina/top-volonteriv-ta-fondiv-yaki-zaluchili-naybilshe-groshey-dlya-shvidshoyi-peremogi-ukrayini-2181787.html> (дата звернення: 14.03.2023).

13. Історія виникнення календарів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rt82.ru/uk/the-theory-of-suppression/istoriya-kalendarei-kalendar-istoriya-vozniknoveniya/> (дата звернення: 15.03.2023)

14. A Brief History of Calendar Design [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.amberlotus.com/featured-blog/a-brief-history-of-calendar-design/> (дата звернення: 16.03.2023)

15. Календар Google [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.android.calendar&hl=uk> (дата звернення: 20.03.2023)

16. Бенксі в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/benksi-v-ukraini-grafiti-ta-tverdzena-ocividciv/a-63762454> (дата звернення: 22.03.2023)

17. Instagram Ольги Вілсон [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: <https://www.instagram.com/Olga.art/> (дата звернення: 21.03.2023)

18. Instagram Юлії Тверітіної [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: <https://www.instagram.com/yuliiatveritina/> (дата звернення: 22.03.2023)

19. Русскій военний корабль [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D1%83%D1%81%D1%81%D0%BA...> (дата звернення: 22.03.2023)
20. Instagram Марини Соломенникової [Електронний ресурс] [соц-мережа] – Режим доступу: https://www.instagram.com/mariness_art/ (дата звернення: 22.03.2023)
21. Americanflat 18 Month Wall Calendar [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.amazon.com/Americanflat-Month-Wall-Calendar-Patriotism/dp/B08XMSBW5J/ref=sr_1_2?keywords=Patriotic%2BCalendar&qid=1678397489&sr=8-2&th=1 (дата звернення: 23.03.2023)
22. World War Poster Calendar 2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.zazzle.com/world_war_poster_calendar_2012-15... (дата звернення: 24.03.2023)
23. 2023 London Calendar [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.paperpocket.com.au/products/2023-london-calendar?variant=42001645600918> (дата звернення: 24.03.2023)
24. 2024 Small Calendar - Paris [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.boutiquesdemusees.fr/en/calendars/2024-small-calendar-paris-15-5-x-18-cm/38123.html> (дата звернення: 24.03.2023)
25. Calendrier 2020 - Les chats de Paris [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.amazon.com/-/es/Melle-Eve/dp/237964182X> (дата звернення: 24.03.2023)
26. Календар з прогнозами Orner «Мій сміливий 2023» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rozetka.com.ua/ornor-ornor-1729/p350549889/> (дата звернення: 25.03.2023).
27. Календар настільний перекидний "З Україною в серці" на 2023 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rozetka.com.ua/364366716/p364366716/> (дата звернення: 25.03.2023)

28. Календар-планер «Бути українцем» на 2023 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rozetka.com.ua/359037132/p359037132/> (дата звернення: 26.03.2023)

29. Календар на 2023 рік. ЗСУ (Збройні сили України) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://prom.ua/ua/p1711029133-kalendar-2023-rik.html> (дата звернення: 26.03.2023)

ДОДАТОК А

Варіант настінного патріотичного календарів

Рисунок А.1 – Сторінки настінного календаря патріотичної тематики за концепцією №1

ДОДАТОК Б

Серія розроблених календарів

Рисунок Б.1 – Розробка плакатів-календарів патріотичної тематики

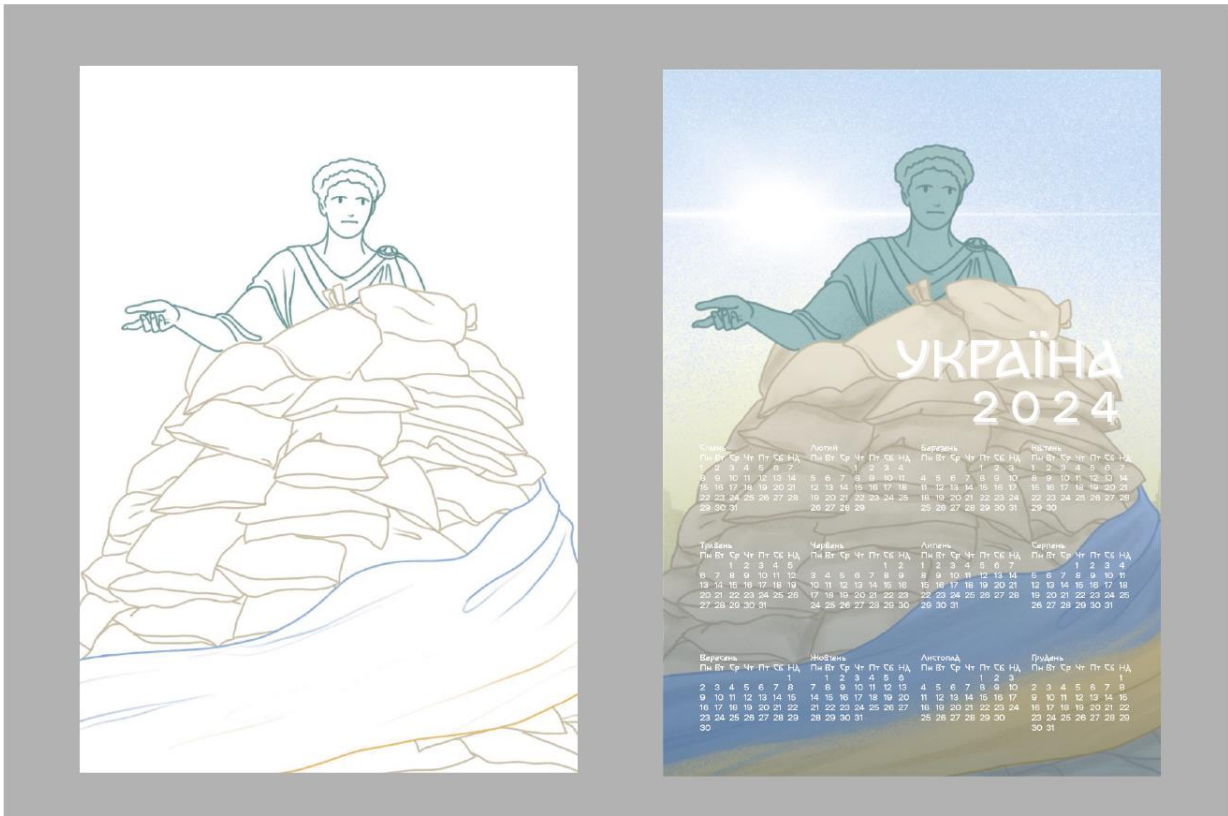

Рисунок Б.2 – Перший календар-плакат

Рисунок Б.3 – Другий календар-плакат

Рисунок Б.4 – Третий календар-плакат

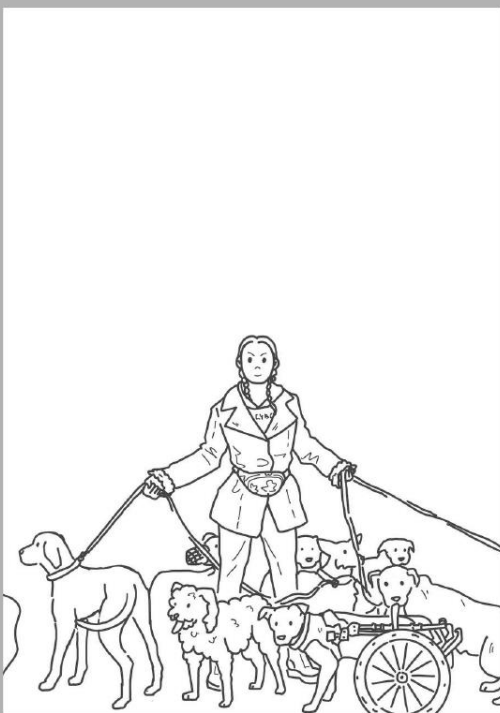
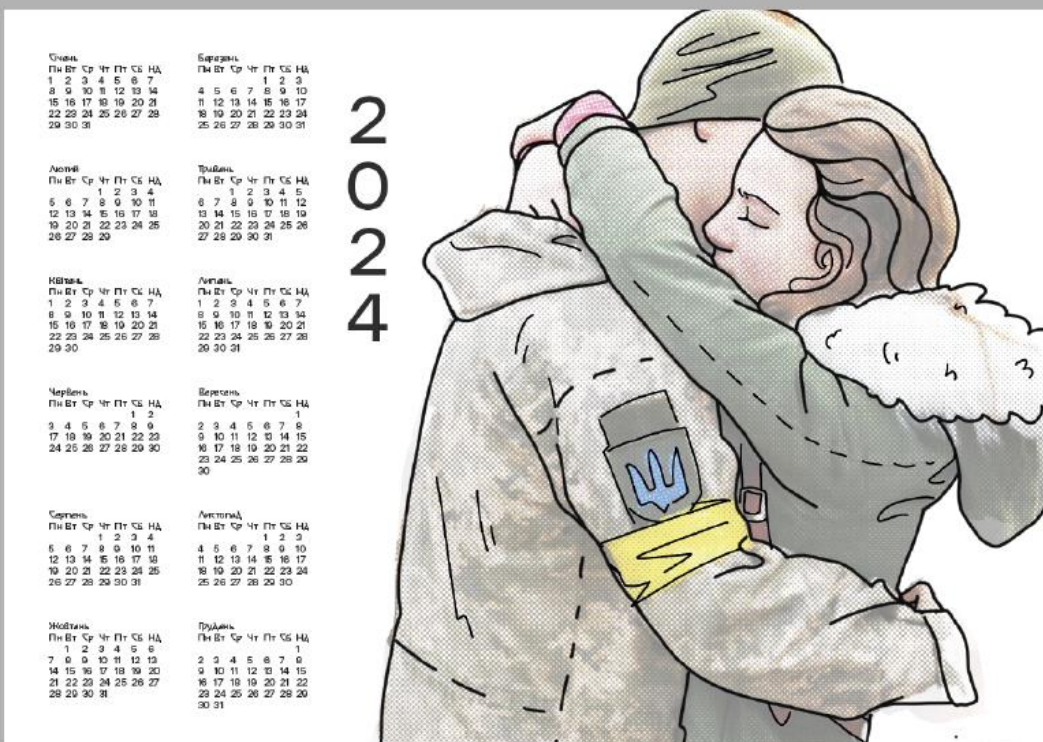

Рисунок Б.5 – Четвертый календар-плакат

Січень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Лютий
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29

Квітень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30

Червень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30

Серпень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31

Жовтень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

Березень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30 31

Травень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30 31

Листопад
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Вересень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30

Листопад
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30

Грудень
Пн Вт Ср Чт Пт Сб Нд
1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31

2024

Рисунок Б.6 – П'ятий календар-плакат

Рисунок Б.7 – Шостий календар-плакат

Рисунок Б.8 – Кишенькові календарі патріотичної тематики

ДОДАТОК В

Банер з виконаною роботою

Рисунок В.1 – Презентаційний банер

РОЗРОБЛЕННЯ СЕРІЇ КАЛЕНДАРІВ ПАТРІОТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ

Мокапи календарів

Виконала студентка групи ГДР-19-1
Журавська Олена
Керівник: канд.техн.наук, Доцент Базиліук Е.В.

Рисунок В.2 – Презентаційний банер з мокапами